

Brigade Heist (1885-1935)

Heist, aanvankelijk Coudekerke genaamd, was vroeger in hoofdzaak een vissersdorp, alhoewel het zelf geen haven bezat. De platboomse vissersschuiten trok men op het strand en bij hoogtij kon men zo terug in zee varen. Het kusttoerisme nam een aanvang rond 1850. In 1868 kwam de verlenging van de spoorlijn Brugge-Blankenberge naar Heist tot stand, wat vanzelfsprekend het kusttoerisme bevorderde. In 1880 telde men 3.800 toeristen, in 1900 : 9.500 en in 1908 was dit reeds opgelopen tot 25.000. In 1909 bedroeg het bevolkingscijfer van Heist 4.685, Knokke : 2601 en Ramskapelle : 566.

De aangroei van dit kusttoerisme betekende een te grote werklast voor de Brigade Westkapelle. Op 17 februari 1885 verscheen het Koninklijk Besluit Nr 7539 waarbij men besloot een Gendarmeriebrigade op te richten te Heist, met een effectief van één Brigadier (Bde Comd) en drie gendarmes te voet. Het ambtsgebied omvatte de gemeenten Heist, Ramskapelle en Knokke, voorheen behorende tot de Brigade Westkapelle.

Op 1 april 1898 verhoogde het effectief met één man. De getalsterkte 1+4 bleef zo tot de afschaffing van de brigade in 1935. Alhoewel, zoals het met Brigade Westkapelle het geval was, er in 1921 een KB verscheen, waarbij het effectief bepaald werd op twee keuronderofficieren en 6 gendarmes. Doch deze verhoging is wegens geldgebrek nooit uitgevoerd geweest.

Het duurde tot 4 november 1885 vooraleer de brigade er geïnstalleerd was. In de Kerkstraat huurde men hiervoor een gebouw aan Van Isacker, Alphonse, uit de Kursaalstraat 2 te Heist. Aanvankelijk bevatte het vijf logementen en een kamer voor het bureau.

In deze vroegere kazeme op de hoek van de Kerkstraat met de H.Liebaertstraat is thans een zaak van elektrische huishoudtoestellen gevestigd (Firma Demuynck). Het hoekgebouw en de benedenverdieping zijn vernieuwd, het gedeelte met de twee verdiepingen heeft nog haar oorspronkelijk uitzicht. Omdat de logementen te klein waren, huurde men later nog twee huizen in de Kerkstraat.

Ingevolge het KB van 14 april 1919 - Nr 5996, kwam er een lichte wijziging aan de omschrijving van het grondgebied : het deel van de gemeente Lisseweghe, gelegen ten oosten van het Zeekanaal en het gehucht Zeebrugge ging van Bde Blankenberge naar Bde Heist, voor wat de gerechtelijke dienst betrof. Dit bleef zo tot er in april 1928 een voorlopige Rijkswachtpost te Zeebrugge opgericht werd.

In 1928 wijzigde men opnieuw de omschrijving van Bde Heist, door het KB Nr 24910 van 15 juli 1928. Gemeente Knokke ging terug naar brigade Westkapelle.

In 1935, in uitvoering van het KB van 16 mei 1935, werd Brigade Heist afgeschaft en bij Bde Knokke gevoegd, met uitzondering van de uitvoering van de gerechtelijke dienst in de gemeenten Heist en Ramskapelle, die toevertrouwd werd aan de Post Zeebrugge.

IOWN VERBEKE was er de laatste brigadecommandant. Bij de afschaffing van de brigade ging hij naar Bde Ter Hulpen op 2 oktober 1935. de vier manschappen deden mutatie naar de Bde Knokke, nl op 27 augustus 1935 WM VAN WEYMEERSCH en WM LAKIERE en op 2 oktober 1935 WM WAUTERS en WM DE RIJCKE.

Bij de teruggave van de logementen weigerde de eigenaar de ontlasting te tekenen omdat volgens hem de Rijkswacht er toch spoedig zou terugkeren, wat echter niet gebeurde.

Voor zover ik kon achterhalen, waren de opeenvolgende brigadecommandanten de volgende :

- MD1 HOORNAERT, Victor, van 1899 tot 24 juli 1913;
- OWM DE BUE, van 24 juli 1913 tot 10 november 1920;
- 1WM LIPPEVELD, Camiel, van 10 november 1920 tot 21 april 1921;
- OWM VERLUYTEN, Norbert, van 21 april 1921 tot 6 juli 1923;
- OWM BOEDT, Karel, van 6 juli 1923 tot september 1928;
- OWM BEGHEIN, van september 1928 tot 25 juni 1929;
- OWM DE ROO, Camiel, van 25 juni 1929 tot 20 februari 1932;
- 1OWM HAERS, Filemon, van 3 maart 1932 tot 1 oktober 1934;
- 1OWM ALBRECHTS, Michel, van 4 juni 1934 tot 5 juli 1934 (Bde Comd etc.);
- 1OWM VERBEKE, Emeric, van 5 juli 1934 tot 2 oktober 1935.